

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 46. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A külhoni magyar oktatás megerősítéséről tárgyalt a MÁÉRT szakbizottsága

A külhoni magyar oktatás megerősítéséről és a következő év tematikus programjáról tárgyalt a Magyar Állandó Értekezlet oktatási és kulturális szakbizottsága szerdán. Czunyné Bertalan Judit, az Emberi Erőforrások Minisztériumának köznevelésért felelős államtitkára az ülésen kiemelte: a kormány, valamint a Nemzetpolitikai Államtitkarság eddig is különös hangsúlyt fektetett a külhoni magyar oktatás kérdéseire. Az államtitkár kitért arra, a külhoni magyar pedagógusszervezetekkel rendszeres és aktív a kapcsolat, hiszen mindenki számára közös cél, hogy a külhoni magyar nyelvű oktatás ne szenvedjen hátrányt a többségi nyelvű oktatással szemben. Hozzátette: meg kell erősíteni a külhoni magyar pedagógusszervezetekkel „a módszertani együttgondolkodást”, hogy a külhoni magyar diákok is azonos eséllyel induljanak akár a munkaerőpiacon, akár a felsőoktatásban, ahogy anyaországi társaik. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a 2015 a külhoni magyar szakképzés éve programról elmondta: az államtitkarság megkezdte a tervezést, a szakképzéssel kapcsolatos adatok és eddigi tevékenységek feltérképezését. Jelezte: Magyarország és a külhoni magyar régiók megerősítése szempontjából a kormány számára prioritás a gazdaságfejlesztés, amihez az államtitkarság programja is kapcsolódik. A program sikere érdekében komoly alapokat kell lefektetni, és példaként említette a szakképzési kataszter elkészítését, ami segítséget nyújt abban, hogy a magyarországi és a határon túli szakképző intézmények és cégek felvehessék egymással a kapcsolatot. Kitért a külhoni magyar intézmények fejlesztésére is, rámutatva: ahhoz, hogy a diákok ezeket az iskolákat válasszák, azoknak magasabb technikai és minőségi színvonalat kell garantálniuk, mint a többségi nyelvű iskolák.

Egyik jelöltet sem támogatja az RMDSZ a második fordulóban

Egyik jelöltet sem támogatja az RMDSZ az államfőválasztás második fordulójában – jelentette be Kelemen Hunor, a szervezet elnöke Kolozsváron az RMDSZ Szövetségi Állandó Tanácsának (SZÁT) ülését követően. Az elnök elmondta: nagy többséggel, egy tartózkodás és egy ellenszavazat mellett fogadták el a döntést, miszerint azt javasolják: a magyar szavazók saját lelkiismeretük szerint voksoljanak, oly módon, hogy a magyar közösség érdekei ne sérüljenek. Kelemen nagyon konstruktívnak nevezte a SZÁT ülését, amelyen a többség úgy vélekedett: nem támogathatják Klaus Johannist, aki „arrogáns módon elutasított mindenfajta tárgyalást” a két forduló között. Ezzel arra utalt, hogy a Keresztény-Liberális Szövetség (ACL) jelöltje az első fordulót követően bejelentette: nem kíván a második fordulóra be nem jutott jelöltekkel egyezkedni arról, hogy az ő támogatására buzdítsák a szavazóikat, mivel a szavazatok nem képezhetik alku tárgyát. Kelemen szerint emellett azért sem tudják támogatni Johannist, mert a kampány előtt

folyamatosan negatív hangnemben beszélt a magyar közösség óhajairól. „Nem támogathatunk olyan jelöltet, aki a voksainkat akarja, de nem képviseli a céljainkat” – szögezte le az RMDSZ elnöke. Hozzátette: az RMDSZ stabilitást akar, ehhez stabil kormányzás szükséges. A másik jelölt, Victor Ponta szociáldemokrata miniszterelnök kapcsán Kelemen azt mondta: korrekt és megbízható partner volt. Emlékeztetett: Ponta a 2012-es parlamenti választások után rögtön urnazárás után gyakorlatba akarta ültetni a megállapodást, amely az RMDSZ kormányra lépéséről szólt, ezt azonban éppen Johanniss pártja, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) akadályozta meg. Kelemen elismerte: az elmúlt nyolc hónap közös kormányzása során nem sikerült minden kormányzati célkitűzést megvalósítani, de – mint rámutatott –, a közös kormányzás 2016-ig tart, van idő a megvalósításukra. A jövőbeni koalíciós együttműködés kapcsán kifejtette: jó ötletnek tartják, hogy Ponta Călin Popescu Tăriceanut, a PNL volt elnökét, korábbi kormányfőt nevezte meg első számú miniszterelnök-jelöltjeként arra az esetre, ha megnyeri az államfőválasztást. Mint elmondta, a 2004 és 2008 közötti koalíció idejéből jók a közös tapasztalatok, ezért úgy vélte, Tăriceanu kiegyensúlyozott kormányzást hozna. Rámutatott ugyanakkor: a Ponta támogatásával kapcsolatos döntést az befolyásolja, hogy Corneliu Vadim Tudor, a szélsőségesen nacionalista Nagy-Románia Párt (PRM) elnöke visszatért a politikai színtérre, miután a szintén kormánykoalíciós tag Románia Fejlődéséért Országos Szövetség (UNPR) a hét elején megállapodást kötött vele arról, hogy Pontát támogatja a második fordulóban. Kelemen Hunor az első forduló tapasztalatait is összegezte. Úgy vélte, a szavazótábor részvétele nagyjából megfelelt a várakozásoknak. Mint kifejtette, a korábbi tapasztalatokból tudták, hogy a magyarok a románoknál kisebb számban szavaznak az államfőválasztáson. Elmondta, azt a következtetést vonták le, hogy üzenetük eljutott a választókhoz. A magyar–magyar verseny kapcsán kiemelte, a két magyar jelölt közötti különbség nagyon hasonló volt a 2012-es parlamenti választáson tapasztaltnak, hiszen ezúttal is 86-14 volt az arány az RMDSZ javára. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy enyhe növekedést mutat azok száma, akik már az első fordulóban valamelyik román jelöltre szavaznak, bár az RMDSZ azt javasolta, hogy csak a második fordulóban szavazzanak román jelöltre.

Az RMDSZ döntését kétségkívül megkönnyítette, hogy Klaus Johanniss kínosan kerüli a nemzetiségi témákat, a kampányban saját identitásaként is a románt nevezte meg, továbbá az a tény, hogy a Corneliu Vadim Tudor vezette szélsőségesen magyarellenes Nagy-Románia Párt (PRM) is Pontát támogatja. Gyakorlatilag ez utóbbi ténnyel magyarázza jelenleg az RMDSZ koalíciós partnerei felé, hogy miért nem Victor Ponta támogatására szólította fel a szavazóit, miközben kapóra jön neki, hogy nem kényszerül egy olyan felhívás megfogalmazására, amely ellenkezik szavazóbázisának irányvonalával.

A Magyar Polgári Párt közleményben tudatta csütörtökön, hogy a jobboldali jelöltet, Klaus Johannist támogatja a romániai elnökválasztás második fordulójában. A párt közölte, a jobboldali értékrend mellett elkötelezett politikai alakulatként természetes szövetségesként tekint az európai néppárti politikai családhoz tartozó román pártokra. A Biró Zsolt pártelnök által jegyzett dokumentum rögzítette, a magyar közösség sajátos

helyzetéből adódóan nem csupán a „kisebbik rosszat” látják Johannis személyében, hanem azt az elnökjelöltet, aki az ország európai felzárkózásának esélyét, Erdély és Székelyföld megerősödésének lehetőségét testesíti meg.

EMNP: Toróék maradnak, „alulról” kezdik a tisztújítást

Általános tisztújítást hirdetett meg az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnöksége azt követően, hogy a romániai elnökválasztás első fordulóját után Toró T. Tibor elnök és Szilágyi Zsolt alelnök, államfőjelölt is benyújtotta lemondását. Az EMNP vasárnapi marosvásárhelyi elnökségi ülése után tartott sajtótájékoztatón Zakariás Zoltán, a párt választmányának elnöke bejelentette, az országos elnökség értékelte a lemondott vezetők felelősségvállalását, de megállapította, hogy a felelősség közös, és ebben a formában nem fogadta el a lemondásokat. Az elnökség elrendelte az alulról kezdődő általános tisztújítást a pártban, és elhatározta, hogy 2015. február 15-re összehívja a párt rendkívüli országos tisztújító küldöttgyűlését. Az EMNP elnöksége úgy értékelte, hogy helyes volt az a korábbi döntése, hogy Szilágyi Zsoltot elindítja a romániai elnökválasztási versenyben. Azt is megállapította, hogy a kampány során sikerült eljuttatni a választókhöz a föderalizmus és a regionalizmus gondolatát, sikerült képviselni a magyarság autonómiaigényét, és sikerült javítani a párt országos ismertségén. Az elnökség úgy értékelte, mind a jelölt, mind a kampánycsapat jól dolgozott, de megállapította, hogy az elért szavazatszám nem felel meg elvárásainak, ezért határozott az általános tisztújításról. Szilágyi Zsolt bejelentette, a párt részvételre buzdítja híveit a romániai elnökválasztás egy hét múlva tartandó második fordulójában, és az erdélyi Klaus Johannist, a jobboldali jelöltet támogatja. Szilágyi Zsolt sajnálatosnak tartotta, hogy az RMDSZ a magyar választókat demobilizáló üzenetet fogalmazott meg a második fordulóra, és ezzel a baloldali Ponta választási esélyeit próbálta növelni. Toró T. Tibor hozzátette, csupán az RMDSZ vezetői számára volt dilemma, hogy kire kell szavazni a választások második fordulójában, az erdélyi magyarok számára ez nem kérdés, ők ösztönösen az erdélyi jelöltet támogatják, még ha vele kapcsolatban is jogos a kritika.

Továbbra is erős az együttműködés az MKP és a magyar kormány között

Komárom és a szlovákiai Révkomárom szervesen összetartoznak, és fontos lenne, hogy ez a kapcsolat minden szinten erősödjön - hangzott el Orbán Viktor miniszterelnök és Berényi József, a Magyar Közösség Pártja elnöke, valamint Czíria Attila, az MKP és a Most-Híd közös révkomáromi polgármesterjelöltje budapesti tárgyalásán. A magyar kormányfő üdvözölte, hogy Komáromban megvalósult a két párt összefogása, és támogatását fejezte ki

a jelöltnek. A megbeszélésen szorgalmazták a határon átnyúló térségi projektek folytatását, a komáromi erődrendszerben rejlő lehetőségek jobb kihasználását, valamint kiemelték a megújuló komáromi híd jelentőségét. A felek áttekintették a magyar tannyelvű kisiskolák és szakiskolák, valamint a felvidéki magyar színházak helyzetét. Ezzel kapcsolatban Orbán Viktor kifejtette: a felvidéki magyar identitás megőrzését szolgáló intézmények továbbra is számíthatnak a magyar kormány támogatására, beleértve a szükséges anyagi források biztosítását is. Megvitatták ezen kívül a magyar kormány javaslatait újabb magyar-szlovák határátkelők megnyitásáról, illetve a komáromi térség gazdasági és munkaerő-piaci helyzetét. Az MKP elnöke a találkozón szorgalmazta a Miskolc-Kassa autópálya-összeköttetés mielőbbi megvalósítását.

A VMSZ nem szavazta meg a tartományi kormány új összetételét

A vajdasági parlament képviselői megszavazták a tartományi kormány átalakítását, majd az új tartományi titkárok le is tették esküjüket a képviselők előtt. Bojan Pajtić kabinetjének új tagjai Vladimir Pavlov (Szociáldemokrata Párt), Branislav Bogaroški (Vajdasági Szociáldemokrata Liga – LSV) és Nenad Stanković (párton kívüli) lettek, Miroslav Vasin (Demokrata Párt – DS) eddigi gazdasági titkár pedig ezután a kormányalelnöki tisztséget is betölti. A három új titkár és az új kormányalelnök megválasztására 63 tartományi képviselő szavazott igennel, a Szerb Haladó Párt (SNS), a Szerbiai Szocialista Párt (SPS), a Szerbiai Demokrata Párt (DSS) és a Treća Srbija összesen 36 képviselője nemmel szavazott, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) 6 képviselője pedig nem vett részt a szavazásban. A Bojan Pajtić közölte, a jövőben a tartományi kormány fő célja a Vajdaság pénzeléséről és hatásköreiről szóló törvények meghozatala lesz, valamint a társadalmi normák biztosítása a tartomány polgárai számára. A kormány átalakításáról szóló ülésen Igor Mirović, az SNS alelnöke azzal vádolta meg a DS-t és a Ligát, hogy megvásárolják a vajdasági parlament képviselőit.

Pásztor István tartományi házelnök, a VMSZ elnöke a kormányátalakítás kapcsán kialakult éles vita során azt mondta, négy hónappal ezelőtt közölte Pajtić-tal, hogy pártja nem fog részt venni a kormányátalakítással kapcsolatos tárgyalásokon, de elfogadják majd az ezzel kapcsolatos döntést. „Mi elfogadjuk a döntést, de azt nem követelhetik tőlünk, hogy meg is szavazzuk, mert szerintünk nem jó” – szögezte le. Ennek ellenére Bojan Pajtić vajdasági kormányfő esküszegésnek tekinti a VMSZ döntését. Arra a kérdésre, hogy kezdeményezni fogja-e a VMSZ-nek a vajdasági kormányból való kiszorítását, Pajtić azt válaszolta, az elkövetkező napokban tárgyalnak majd arról, hogy a jövőben hogyan funkcionál a parlamenti többség és ki lesz a része. Sajtóinformációk szerint felmerülhet a VMSZ kormányból való kizárása, mert a DS és az LSV képviselői úgy látják, hogy a magyar párt elhatározta: ellenzéki párt lesz a tartományban. Ezért Nyilas Mihály oktatási, jogalkotási, közigazgatási és nemzeti kisebbségi titkárt kizárhatják a kormányból.

Magyar járást szeretne a KMKSZ

A kárpátaljai magyarlakta települések többségét magában foglaló járás kialakítását és a magyar tannyelvű iskolák irányításának magyar kézbe adását szeretné elérni a tervezett ukrain reformok során a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) - jelentette ki Brenzovics László, a szervezet elnöke, az ukrán parlament képviselője szombaton Aknaszlatinán. A KMKSZ alapszervezeti elnökeinek éves konferenciáján elmondott beszédében Brenzovics kiemelte: a parlamenti választások eredményei előrevetítik az országban régóta tervezett területi-közigazgatási reform megvalósítását, amely során a hatalom jelentős mértékű decentralizációja, a területi-közigazgatási egységek átalakítása, mindenképp a járasok, települési önkormányzatok nagyszabású összevonása várható. A KMKSZ fő célja és feladata, hogy a közigazgatási reform során Kárpátalján egy olyan 150 ezer lakosú járást alakítsanak ki, amely magában foglalná a megye magyarlakta településének túlnyomó többségét, mert csak ez a megoldás biztosíthatja a kárpátaljai magyarság mint közösség fennmaradását. Ha ezt nem sikerül elérni, akkor a magyarok aránya külön-külön elenyésző lesz az újonnan létrejövő nagy járasokon belül, és rövid idő alatt felmorzsolódik a magyar közösség. A KMKSZ elnöke kifejtette: a tervezett ukrain átalakítások során el kell érni, hogy a kárpátaljai magyarság kezébe kerüljön a megye magyar tannyelvű oktatási intézményeinek irányítása, létrejöjjön egy magyar tankerület. A tanácskozás központi kérdése volt a KMKSZ felkészülése a jövő márciusban esedékes ukrán helyhatósági választásokra. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a kampány során a szövetségnek nyitnia kell a civil szervezetek felé, szorosabb együttműködést alakítva ki velük a hathatósabb magyar érdekképviselő létrehozása érdekében. A fórum nyilatkozatot fogadott el, amely egyebek mellett leszögezi, hogy a KMKSZ teljes mértékben támogatja az ukrain béke megteremtésére irányuló törekvéseket, az európai integrációt, a demokrácia és a jogállamiság létrehozását. Kiemelten fontosnak nevezi a dokumentum, hogy az Ukrajnában élő nemzetiségek, köztük a kárpátaljai magyarok helyzete mielőbb rendeződjön az európai normáknak megfelelően.

Ausztráliai magyarokkal találkozott Kövér László

Kövér László, az Országgyűlés elnöke az Ausztráliai Magyar Református Egyház megalakulásának 65. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségsorozat zárórendezvényének a vendége volt Melbourne-ben. Dézsi Csaba református lelkész a megjelent, több mint százötven fős közösség előtt emlékezett meg az alapítókról és azokról a hűséges magyarokról, akik a világháborúból menekülve és Ausztráliába érkezve

„Istennek magyar házat építettek”. Kövér László köszöntőjében úgy fogalmazott, hogy az Országgyűlés és az anyaország képviselőiben otthoni honfitársai figyelmét és szeretetteljes üdvözlését hozta a Victoria állambeli és az új-dél-walesi magyar közösségnek. A rendezvény résztvevőinek erőt és hitet kívánt ahhoz, hogy még sok-sok évtizedet, évszázadot közösségként tudjon megélni a melbourne-i magyarság. A házelnök Magyarország nemzetpolitikájának fontos kihívásaként említette, hogy nemcsak az anyaországtól elszakadt, kívülre rekedt közösségek szálait kell megerősíteni a mai modern világ kihívásaival szemben, hanem a nemzetpolitikát övező magyarországi társadalmi egyetértést is. „Ebben az önök segítségére is szükség van, hiszen minél inkább látható az, hogy milyen eltökéltséggel és szeretettel őrzik a saját hagyományait, nyelvüket, közösségeiket több ezer kilométerre Magyarországtól, annál nyilvánvalóbb, hogy miért fontos ez nekünk otthon, miért fontos ez a fiatalabb generációk számára is” - hangoztatta. Kövér László megkoszorúzta a North Fitzroy-i magyar református templom kertjében az Ausztráliai Magyar Református Egyház alapítóinak tiszteletére elhelyezett emléktáblát, megtekintette az egy éve megnyitott konzuli irodát, és részt vett a magyar közösség rendezvényeinek otthont adó Bocskai Központban tartott fogadáson.

